

Міністерство освіти і науки
України

Національний
юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

кафедра
трудового права

МАТЕРІАЛИ

XII - і наукової інтернет-конференції
студентів, аспірантів і молодих вчених

**«БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ І РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА
НА ПРАЦЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»**

22 – 23 квітня 2021 року

м. Харків

Матеріали XII-ї наукової інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого «Безпека людини і реалізація права на працю в сучасних умовах життєдіяльності», 22 – 23 квітня 2021 р. – Х.: Нац. юрид. ун-т, 2021. – 516 с.

У збірнику наукових праць конференції розміщено матеріали 113 тез доповідей (статей) 123 учасників (студентів, курсантів, інтернів, аспірантів, здобувачів, молодих вчених і практичних працівників) та їх 44 наукових керівників із 22 навчальних закладів й установ України.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Гетьман Анатолій Павлович – голова організаційного комітету, доктор юридичних наук, професор, ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України

Ярошенко Олег Миколайович – співголова організаційного комітету, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; член-кореспондент Національної академії правових наук України

Ковжого Сергій Олексійович – заступник співголови організаційного комітету, кандидат хімічних наук, доцент, доцент кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; академік Міжнародної Академії культури безпеки, екології та здоров'я; заступник начальника штабу Цивільного захисту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Карманний Євгеній Вадимович – науковий секретар конференції, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; академік Міжнародної Академії культури безпеки, екології та здоров'я; керівник студентського наукового гуртка з цивільної безпеки; співробітник штабу цивільного захисту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; член Харківської обласної громадської організації «Спілка фахівців із безпеки життєдіяльності людини»

Зенін Андрій Петрович – член організаційного комітету, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; співробітник штабу цивільного захисту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; член Харківської обласної громадської організації «Спілка фахівців із безпеки життєдіяльності людини»

Бурнягіна Юлія Миколаївна – член організаційного комітету, кандидат юридичних наук, доцент, асистент кафедри трудового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Матеріали конференції друкуються у авторській редакції, мовою оригіналу. Відповідальність за фактичні помилки, достовірність і точність інформації, автентичність цитат, плагіат, правильність фактів та посилань несуть автори.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2021 р.

© Колектив авторів, 2021 р.

вок, що цифровізація є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість діяльності. При системному державному підході цифрові технології будуть значно стимулювати розвиток відкритого інформаційного суспільства як одного з істотних факторів розвитку демократії, а також підвищення якості життя громадян. В Україні безумовно назріла нагальна потреба в законодавчому закріпленні дистанційної роботи. Ефективність подолання прогалини в правовому регулюванні згаданих відносин у подальшому буде сприяти підвищенню зайнятості населення та зниженню рівня безробітних.

Список використаних джерел

1. Авескулов В.Д. Особливості трудових відносин із дистанційними працівниками. *Право та інновації*. 2020. № 2 (18). С. 111-116.
2. Демченко О.В. Механізм правового регулювання дистанційної зайнятості за трудовою регламентацією. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2019. Випуск 1. С. 42-45.
3. Кодекс законів про працю в Україні: Закон № 322-VIII від 10.12.71 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 31.01.2021).
4. Конвенція про надомну працю № 177. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_327#Text (дата звернення: 31.01.2021).
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України № 540-IX від 30.03. 2020 р. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2020. № 18. Ст.123.
6. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 31.01.2021).

Мар'єнко Юлія Юріївна, студентка факультету техногенно-екологічної безпеки, 4 курс, група ОП-17-541,

Цимбал Богдан Михайлович, доцент кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки, кандидат технічних наук
Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ТЕХНІКОЮ ТА МАШИНАМИ В ЗОЛОЧИВСЬКІЙ СЕЛИЩНІЙ РАДІ

Анотація. Проаналізовано професійні ризики, які призводять до нещасних випадків та пов'язані із сільськогосподарською технікою та машинами в Золочівській селищній раді. Запропоновані рішення щодо попередження нещасних випадків та професійних ризиків.

Ключові слова: професійний ризик, Золочівська селищна рада, нещасні випадки, професійні захворювання, шкідливі та небезпечні фактори, заходи з охорони праці.

Marienko Yu.Yu., Tsymbal B.M. PREVENTION OF ACCIDENTS RELATED TO AGRICULTURAL MACHINERY AND MACHINES IN ZOLOCHIVKA VILLAGE COUNCIL

Abstract. Occupational risks that lead to accidents and related to agricultural machinery and machines in Zolochiv village council are analyzed. Proposed solutions for the prevention of accidents and occupational risks.

Keywords: occupational risk, Zolochiv village council, accidents, occupational diseases, harmful and dangerous factors, labor protection measures.

Актуальність. Постановка завдання. Нещасні випадки, пов'язані із сільськогосподарською технікою та машинами, є першим професійним ризиком за частотою та тяжкістю, яким піддаються трактористи, із щорічним смертю понад п'ятдесят (падіння та перекидання тракторів, заклинювання, дроблення, заплутування машинами). Використання потужних сільськогосподарських машин та машин з багатьма вібраціями протягом року на нерівній, а іноді і крутій місцевості, з рухомими частинами для обробки ґрунту або збирання врожаю, в кліматичних умовах іноді важко, ізольовано, з наявністю ліній електропередач, пояснює особливості небезпека керування сільськогосподарською технікою та механізмами. Засоби індивідуального захисту мають важливе значення [1-3].

Основна частина. Ризикові ситуації при керуванні машинами та користуванні сільськогосподарською технікою.

Повна механізація основних зернових та олійних культур та полікультуртури, передбачає використання багатьох машин та дуже різноманітних сільськогосподарської техніки на всіх етапах операції, починаючи від підготовки ґрунту (розкидання, оранка), сівби, обробки врожаю до збору врожаю. З вражаючим збільшенням продуктивності, але також потенційними ризиками для безпеки. Машини можуть бути тракторами, до яких причеплені причепа або інструменти (плуг, сівалка, багато інших інструментів залежно від характеру роботи тощо) або самохідними машинами,

такими як зернозбиральний комбайн, кормозбиральний комбайн, розкидач добрива. Ця сільськогосподарська робота передбачає поєднання природних ризиків та ризиків, пов'язаних із використанням цих машин. Природні ризики пов'язані з пересіченою природою місцевості та її можливим градієнтом, важким доступом, зниженою видимістю та складними кліматичними умовами (вітер, вологість, туман, спека чи холод) [1, 3].

Професійні фактори ризику часто пов'язані з умовами, в яких виділяється неконтрольована енергія, гравітаційним (падіння, перекидання тощо), кінетикою (зіткненнями, заплутуваннями тощо).

Тривалість впливу небезпечного стану суттєво впливає на частоту факторів ризику: однак для багатьох машиністів тракторів використання цих машин постійне протягом усього року, на полях, а також на під'їзній дорозі до поля. Професійні ризики, пов'язані із сільськогосподарською технікою, крім хімічних ризиків, спричинених добривами, пестицидами або мастилами та паливом, можна класифікувати.

Механічні: зіткнення та заплутування (пальців рук, рук, волосся або одягу) рухомими частинами машин (обертливими боронами, швидко обертаючими лезами, дном розсипного бункера тощо), роздавлюванням при падінні вантажу або перекиданням машин у схилах або глибоких коліях, порізи та перфорації робочими інструментами, виступи твердих частинок (деревина, камінь, рослинні залишки в очах), падіння під час спуску машини. Відносна потужність порівняно з великою вагою, низька стійкість для висотних тракторів у зокрема (висота центру ваги, опорний багатокутник) є обтяжуючими факторами безпеки механічного походження.

Фізичні: вібрації, що створюються машинами під час водіння, занадто високий рівень звуку, електричний струм тощо.

Втручання в разі блокування, зчеплення та розчеплення, робота на зв'язках трактора та інструменту навколо карданного валу передачі (з рухомими частинами з великою швидкістю обертання), прямий контакт з повітряними лініями електропередач є одними з найбільш небезпечних ситуацій. Рівень смертельних аварій, спричинених викиданням водія зі свого місця або перекиданням трактора та защемленням або защемленням водія, високий у сільськогосподарському секторі: або перекидання боком під час операцій на крутому схилі, на краю кювет, тобто розворот у бік тилу (нахил) після підйому передньої частини машини.

Падіння з кабіни трактора є загальним через оніміння нижніх кінцівок та / або слизьких сходинок або брудного покриття.

Крім того, затримка попередження та віддаленість від аварійних центрів через ізолюваний характер сільськогосподарських робіт є головним фактором серйозності.

Відносно низька швидкість сільськогосподарської техніки порівняно

з іншими транспортними засобами на дорозі та їх великі розміри є джерелами ризику дорожньо-транспортних пригод.

Вібрації за кермом сільськогосподарської техніки, багаторазові сти скаючі та зсувні сили, головним чином у спинно-поперековому та попереково-крижовому з'єднаннях, представляють ризик для операторів машин, які тривалий час залишаються на своїх місцях у рушійному положенні: це призводить до порушень, викликає біль у попереку, круралгію, біль у шиї, грижу міжхребцевого диска.

Управління сільськогосподарською технікою стає дедалі складнішим. Запобіжні заходи щодо похилого або слизького рельєфу, техніки зчеплення з мінімально можливим перенесенням навантаження на зчеплення, відповідний вибір балансувальних ваг тощо підлягають зобов'язання про підготовку та водійські права. Людина, яка використовує сільськогосподарський трактор, повинна пройти належну підготовку, пройти та оновити за необхідності.

Для керування трактором по дорозі тракторист повинен мати посвідчення водія, яке відповідає допустимій загальній вазі транспортного засобу. Забезпечити водіїв тракторів антивібраційним сидінням з механічною або олеопневматичною підвіскою; широкий діапазон можливих регулювань (висота, обертове сидіння тощо) дозволяє приймати положення за кермом, які зменшують напруження, які зазнає опорно-руховий апарат.

Отже, вибір транспортних засобів з найбільш ергономічним положенням водіння є вкрай важливим, але цього недостатньо для обмеження опорно-рухових апаратів, якщо специфічна підготовка та усвідомлення правильного водійського положення (положення сидіння, керма, ніг та рук) та керування налаштувань (сидіння, елементи керування, кермо, дзеркала тощо) не виконуються.

Трактор із пристроєм захисту від перекидання (закріплений або відкидний задній поворотний стержень, закріплений або відкидний передній поворотний стержень тощо): ця захисна конструкція від перекидання повинна бути доповнена системою утримання водія на своєму місці (ремін безпеки), наприклад і залишити водієві вільне місце після перекидання. Хороша доступність до салону з нековзною сходинкою, поручнем, ручкою для запобігання падінню та встановлення підвісів (сидіння, кабіни, осі, кульової навіски).

Перший запобіжний захід передбачає обдумування попередніх робіт щодо сільськогосподарських робіт, які слід провести. Хороша підготовка та організація – це гарантії безпеки подальших операцій, а також дотримання належних практик безпеки.

Вибір машин та техніки, які добре підходять для роботи та рельєфу.

Потрібно проводити періодичні перевірки (гальма на тракторі та йо-

го зчепленні, шинах, захисниках карданних валів, мастило тощо).

Оптимізація робочого середовища з безпечним пересуванням техніки як у доступі до полів, так і в самому господарстві: менш звивисті чи мулисті доріжки та максимально рівні та широкі (особливо за наявності берегів та каналів), розвиток хороша видимість (переліски, живоплоти, щітка, гілки), досить широкі зони повороту для кожного ряду культур. необхідно передбачити, що маневри будуть виконуватися в повній безпеці (для самого тракториста, а також для інших трактористів та для третіх осіб).

Правильне балансування бортового вантажу, надійне зберігання матеріалу, що транспортується в причепі. Невпевнене або дефектне вклинювання та закріплення вантажів та обладнання, неправильна підготовка або розподіл вантажу на вилах або підйомних майданчиках, призводять до падіння та травми під час нахилу вантажу, що обробляється, наприклад, при роздавленні або переломі кінцівок, защемленнях ніг та руки, синці та синці тощо.

Виявлення наявності перешкод, таких як телефонні лінії або особливо повітряні лінії електропередачі (мінімальна відстань, яку слід дотримуватися від 3 метрів до 5 метрів, щоб уникнути будь-якого ризику контакту та займання електричної дуги).

Треба звернути увагу на ризик закручування або заплутування внизу бункерів, дотримуйтеся дистанційних штанг та захисних кожухів, розташованих над або збоку тракторів, щоб зменшити ненавмисний доступ до небезпечних зон. Відсутність або поганий стан огорожень або режиму зчеплення є джерелом багатьох аварій.

Вжити необхідних запобіжних заходів, щоб не спричинити затор у русі. Зниження навантажень або високого обладнання гідравлічними системами в кінці будь-якої операції.

Дотримання дорожніх правил: блимання, ближнє світло, швидкість, загальна вага транспортного засобу, відсутність вживання алкоголю та наркотичних речовин, пристібання ременів безпеки. Більш конкретно, рухомі частини сільськогосподарської техніки повинні бути складені або вилучені (сепаратори або перегородки зернозбиральних комбайнів, різак та ін.). Забороняється використання вільного або вільного одягу (рукавів, боків сорочки тощо), який легко можна зачепити обертанням рухомих частин.

Засоби індивідуального захисту включають робочі костюми, рукавички, захисне взуття та окуляри, засоби захисту слуху, поперековий пояс, можливо для запобігання болю в попереку, пилову маску під час випадкового сильного запилення під час виходу з кабіни.

Висновки. Для попередження нещасних випадків пов'язаних із

сільськогосподарською технікою та машинами в Золочивській селищній раді було інфіковано та проаналізовано професійні ризики до яких можливо віднести: зіткнення та заплутування, вібрації, що створюються машинами під час водіння, занадто високий рівень звуку, електричний струм та ін. Для зменшення нещасних випадків треба взяти ряд профілактичних заходів.

Список використаних джерел

1. Цимбал Б.М., Онищук С.В. Запобігання ризиків сільськогосподарських машин і техніки Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів - Л.: ЛДУ БЖД, 2019. – С. 71–72.

2. Цимбал Б.М., Морозова Д.М. мат. Міжнародної науково-практичної конференції «Молодь і технічний прогрес в АПВ» Інноваційні розробки в аграрній сфері. Том 2. – Харків: ХНТУСГ, 2019. – С. 248–249.

3. Цимбал Б.М., Білоус В.О. Підвищення рівня безпеки робіт під час експлуатації та виконання технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів у Чкаловській селищній об'єднаній територіальній громаді Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Problems of Emergency Situations». – Харків: НУЦЗУ, 2020. С. 312-313.

Марценяк Олександр Петрович, викладач кафедри
автобронетанкової техніки

Національна академія Національної гвардії України, м. Харків

ВІДНОВЛЕННЯ АВТОБРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ

***Анотація.** розглянуто стан охорони праці в ремонтних підрозділах Національної гвардії України при проведенні відновлення автобронетанкової техніки в польових умовах.*

***Ключові слова:** відновлення, технічне обслуговування та ремонт, засоби ремонту, автобронетанкова техніка, вимоги охорони праці, безпека особового складу.*

Marcenyak O.P.

RESTORATION OF AUTOMOBILE TECHNIQUE IN FIELD CONDITIONS

***Annotation.** the state of labor protection in the repair units of the National Guard of Ukraine during the restoration of auto armored vehicles in the field is considered.*

***Keywords:** restoration, maintenance and repair, means of repair, auto armored vehicles, labor protection requirements, personnel safety.*

Логош В. Д., Карманний Є. В. Вплив психологічних чинників на дії офіцерів спеціальних підрозділів при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.....	216
Lohosh V. D., Karmanniy Ye. V. Influence of psychological factors on the actions of officers of special divisions in elimination of consequences of emergencies.....	216
Лучинець Ю.В., Жернаков В.В. Принцип свободи праці в трудовому праві України.....	222
Luchynets Y. V., Zhernakov V. V. Principle of free labor in Ukraine labor law.....	222
Любченко В.Р., Косенко Н.О. Основні природні та антропогенні джерела забруднення навколишнього середовища. Види забруднення.....	226
Liubchenko V.R., Kosenko N.O. Main natural and anthropogenic sources of environmental pollution. Types of pollution.....	226
Ляшенко К.В., Карманний Є.В. Аспекти застосування права соціального забезпечення сім'ям загиблих військовослужбовців в катастрофі АН-26.....	228
Lyashenko K.V., Karmanniy Ye.V. Aspects of application of the right of social security to the families of the fallen servicemen in the AN-26 catastrophe.....	228
Малахова А.А., Березуцька Н.Л. Методи та засоби контролю забруднення навколишнього природного середовища.....	236
Malahova A.A., Berezutska N.L. Methods and means of how to control the environment.....	236
Маленко В.О., Карманний Є.В. Досвід ліквідації наслідків паводку на заході України.....	240
Malenko V.O., Karmanniy Ye.V. Experience of liquidation consequences of flood in west of Ukraine.....	240
Маліцька А.Д., Поліщук Л.М. Вивчення правил пожежної безпеки у школі на уроках англійської мови.....	247
Malitska A.D., Polishchuk L.M. The study of fire safety regulations at english lessons at school.....	247
Малофій К.А., Кіріяк О.В. Співвідношення та тенденції розвитку норм приватного права у контексті цифровізації праці.....	251
Malofiy K.A., Kiriak O.V. Relationship and trends in the development of private law regulations in the context of digitalization of labor.....	251
Мар'єнко Ю.Ю., Цимбал Б.М. Попередження нещасних випадків пов'язаних із сільськогосподарською технікою та машинами в Золочивській селищній раді.....	255
Marienko Yu.Yu., Tsybal B.M. Prevention of accidents related to agricultural machinery and machines in Zolochivka village council.....	255
Марценяк О. П. Відновлення автобронетанкової техніки в польових умовах.....	260
Marcenyak O.P. Restoration of automobile technique in field conditions.....	260